

Професійний стандарт

Пресувальник вогнетривких виробів

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розробником Галузева рада з розробки професійних стандартів і стратегії розвитку професійних кваліфікацій Всеукраїнського об'єднання обласних організацій роботодавців підприємств металургійного комплексу „Федерація металургів України”, протокол від 12.08.2025 №88

(найменування розробника, рішення (може оформлюватися протоколом), наказ, розпорядження, яким затверджено професійний стандарт)

Професійний стандарт розроблено та затверджено згідно з вимогами статті 4² Кодексу законів про працю України, на підставі висновку суб'єкта перевірки (СПО роботодавців) від 12 серпня 2025 р. про дотримання під час підготовки проєкту професійного стандарту вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 373

I. Назва професійного стандарту

Пресувальник вогнетривких виробів.

II. Загальні відомості про професійний стандарт

1. Мета діяльності за професією

Пресування виробів на пресах різних систем і конструкцій з виконанням робіт з налагодження й регулювання устаткування, що обслуговується.

2. Назва виду (видів) економічної діяльності, секції, розділу, групи, класу економічної діяльності та їх код згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності»

Секція С	Переробна промисловість	Розділ 23	Виробництво іншої неметалічної мінеральної продукції	Група 23.2	Виробництво вогнетривких виробів
				Клас 23.20	Виробництво вогнетривких виробів

3. Назва (назви) професії (професій) та код (коди) підкласу (підкласів) (групи) професії згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»

Пресувальник вогнетривких виробів 8139.

4. Професійна (професійні) кваліфікація (кваліфікації), її (їх) рівень згідно з Національною рамкою кваліфікацій

Пресувальник вогнетривких виробів (2 кваліфікаційний розряд), 2 рівень НРК.

Пресувальник вогнетривких виробів (3 кваліфікаційний розряд), 3 рівень НРК.

Пресувальник вогнетривких виробів (4 кваліфікаційний розряд), 3 рівень НРК.

Пресувальник вогнетривких виробів (5 кваліфікаційний розряд), 3 рівень НРК.

Назва професійної(их) кваліфікації(ій) у межах професійного стандарту «Пресувальник вогнетривких виробів» з розподілом трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями наведена в Розділі VI.

5. Назва (назви) документа (документів), що підтверджує (підтверджують) професійну кваліфікацію особи

–сертифікат про присвоєння/підтвердження професійної або часткової професійної кваліфікації;

- сертифікат про визнання професійної або часткової професійної кваліфікації (щодо професійних кваліфікацій, здобутих у інших країнах);
- диплом кваліфікованого робітника за професією «Пресувальник вогнетривких виробів» з додатком до диплома кваліфікованого робітника;
- свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією «Пресувальник вогнетривких виробів» з додатком до свідоцтва про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації;
- інші документи, що підтверджують професійну та/або часткову професійну кваліфікацію.

III. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток

1. Здобуття професійної кваліфікації

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	Кваліфікаційні центри	Суб'єкти освітньої діяльності
«Пресувальник вогнетривких виробів» (2 кваліфікаційний розряд)	без вимог до рівня освіти, стажу роботи	первинна професійна підготовка, професійне (професійно-технічне) навчання – базова або повна загальна середня освіта, без вимог до стажу роботи. перепідготовка - професійна (професійно-технічна) освіта або професійне навчання на виробництві, без вимог до стажу роботи.
«Пресувальник вогнетривких виробів» (3 кваліфікаційний розряд)	без вимог до рівня освіти, стажу роботи	первинна професійна підготовка, професійне (професійно-технічне) навчання – базова або повна загальна середня освіта, без вимог до стажу роботи. перепідготовка - професійна (професійно-технічна) освіта або професійне навчання на виробництві, без вимог до стажу роботи.
«Пресувальник вогнетривких виробів» (4 кваліфікаційний розряд)	без вимог до рівня освіти, стажу роботи	первинна професійна підготовка, професійне (професійно-технічне) навчання – базова або повна загальна середня освіта, без вимог до стажу роботи.

		перепідготовка - професійна (професійно-технічна) освіта або професійне навчання на виробництві, без вимог до стажу роботи.
«Пресувальник вогнетривких виробів» (5 кваліфікаційний розряд)	без вимог до рівня освіти, стажу роботи	перепідготовка - професійна (професійно-технічна) освіта або професійне навчання на виробництві, без вимог до стажу роботи.

2. Професійний розвиток

1) з присвоєнням наступної професійної кваліфікації

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	Кваліфікаційні центри	Суб'єкти освітньої діяльності
«Пресувальник вогнетривких виробів» (3 кваліфікаційний розряд)	без вимог до рівня освіти, стажу роботи	стаж роботи за професійною кваліфікацією «Пресувальник вогнетривких виробів» (2 кваліфікаційний розряд) не менше ніж 6 місяців.
«Пресувальник вогнетривких виробів» (4 кваліфікаційний розряд)	без вимог до рівня освіти, стажу роботи	стаж роботи за професійною кваліфікацією «Пресувальник вогнетривких виробів» (3 кваліфікаційний розряд) не менше ніж 6 місяців.
«Пресувальник вогнетривких виробів» (5 кваліфікаційний розряд)	без вимог до рівня освіти, стажу роботи	стаж роботи за професійною кваліфікацією «Пресувальник вогнетривких виробів» (4 кваліфікаційний розряд) не менше ніж 6 місяців.

2) без присвоєння наступної професійної кваліфікації

а) Підвищення кваліфікації згідно з вимогами законодавства не рідше ніж одного разу на п'ять років з метою:

- підтримання наявної професійної кваліфікації в межах професії;
- набуття компетентностей для виконання робіт з новими обладнанням, виробами, матеріалами, засобами механізації й автоматизації, в межах оновлених технологічних процесів, з

дотриманням правил, нормативно-правових актів і вимог безпечної експлуатації обладнання та умов організації праці.

– **IV. Аббревіатури, скорочення**

ЗІЗ	Засоби індивідуального захисту
АБВР	Аналіз безпечного виконання робіт
5С	Система організації робочого місця (простору), націлена на створення оптимальних умов праці, підтримання порядку і чистоти
СОП	Стандартна операційна процедура
БРП	Безпечний робочий простір

V. Опис трудових функцій

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
А. Початок та закінчення виконання робіт	A1. Здатність отримувати завдання на виконання робіт, брати участь в прийманні-здаванні зміни	A1.1. Встановлений порядок приймання та здавання зміни в структурному підрозділі. A1.2. Порядок проведення змінно - зустрічних зібрань A1.3. Вимоги безпеки під час приймання та здавання зміни A1.4. Інструкцію (структурного підрозділу) підприємства з охорони праці для пресувальника вогнетривких виробів. A1.5. Документи у сфері професійної діяльності	A1.1. Приймати і здавати зміну. A1.2. Передавати/приймати інформацію про стан обладнання та несправності в його роботі, що мали місце упродовж зміни, та вжиті заходи, щодо їх усунення. A1.3. Перевіряти безпеку робочих місць при прийманні зміни. A1.4. Перевіряти стан обслуговуючого майданчика, закріпленого обладнання і механізмів; A1.5. Вести робочу документацію A1.6. Вести журнал приймання-здавання зміни.	A1.1. Надавати зворотній зв'язок керівнику A1.2. Користуватися засобами зв'язку A1.3. Надавати інформацію в обсязі, що є необхідним для здавання зміни A1.4. Доповідати старшому майстру/майстру дільниці про виконання робіт та/або відхилення в роботі	A1.1. Розуміти сутність завдання на виконання робіт A1.2. Перевіряти стан обслуговуючого майданчика, закріпленого обладнання і механізмів. A1.3. Перевіряти безпеку робочих місць під час приймання зміни A1.4. Вести журнал реєстрації контролю якості сирцю персоналом цеху та журнал реєстрації зняття металу с магніту A1.5. Вести журнал приймання-здавання зміни.

		A1.6. Правила і порядок ведення встановленої документації. A1.7. Технологічні інструкції, карти та реєстри Безпечного Робочого Простору (БРП)			
A2. Здатність виконувати підготовку до початку та закінчення виконання робіт	A2.1. Інструкцію щодо застосування биркової системи A2.2. Нормативно технічну документацію, СОП. A2.3. Призначення інструменту. A2.4. Робочу інструкцію, інструкцію з охорони праці. A2.5. Принцип роботи та живлення пресів; A2.6. Спосіб очищення тічки бункерів та живильника від маси. A2.7. Спосіб вилучення обкотишів A2.8. Інструкції з технічної експлуатації та обслуговування пресів A2.9. Слюсарну справу	A2.1. Виконувати підготовку робочого місця. A2.2. Проводити зовнішній огляд стану пресового устаткування A2.3. Очищати тічки бункерів та живильника від маси A2.4. Вилучати обкотиш. A2.5. Брати участь в перевірці й визначенні стану пресової оснастки A2.6. Проводити візуальний огляд стрічкового транспортера і його вузлів A2.7. Прибирати просипи A2.8. Брати участь в очищенні штампів від налиплої маси A2.9. Застосовувати прийоми аварійної	A1.2. Користуватись засобами зв'язку A1.4. Доповідати змінному/безпосередньому керівнику про усі несправності устаткування, порушення технологічного процесу, що виявлені у процесі зміни. A2.1. Чітко доводити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт	A2.1. Оцінювати безпечність стану робочого місця A2.2. Чітко доводити інформацію про особливості виконання робіт A2.3. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт A2.4. Дотримуватись схеми садки запланованих для формування виробів, технологічної карти й норм технологічної інструкції	

		зупинки преса у разі потреби A2.10. Проводити очищення обладнання і робочого місця від пилу, бруду A2.11. Дотримуватися биркової системи A2.12. Дотримуватись схеми садки запланованих для формування виробів, технологічної карти й норм технологічної інструкції		
A3. Здатність застосовувати цифрові технології та інструменти для професійної комунікації та співпраці	A3.1. Інформаційно-комунікаційні засоби та засоби цифрового зв'язку, способи їх застосування A3.2. Порядок роботи із засобами цифрового зв'язку A3.3. Способи пошуку, збереження, обробки та передачі інформації у професійній діяльності	A3.1. Застосовувати засоби цифрового зв'язку A3.2. Використовувати інформаційно-комунікаційні засоби, технології A3.3. Здійснювати пошук інформації, її обробку, передачу та збереження у професійній діяльності	A1.2. Користуватися засобами зв'язку A3.1. Чітко надавати інформацію про умови використання засобів цифрового зв'язку	A3.1. Застосовувати засоби цифрового зв'язку
Обладнання: Предмети та засоби праці: інструкція з охорони праці для пресувальника вогнетривких виробів, робоча інструкція (карта функціональних обов'язків) пресувальника вогнетривких виробів, схема розташування основного і допоміжного обладнання; журнал приймання-здавання зміни				

В. Ведення процесу пресування і контроль якості формованої продукції	В1. Здатність приймати участь у веденні процесу пресування виробів напівсухим та пластичним способами на пресах різних систем і конструкцій	A2.1. Інструкцію щодо застосування биркової системи A2.8. Інструкції з технічної експлуатації та обслуговування пресів В1.1. Види і типи вогнетривких виробів, які можна виготовити напівсухим і пластичним методами пресування. В1.2. Методи мастила заготовок. В1.3. Будову, принципи роботи та призначення преса і контрольно-вимірювальних приладів В1.4. Основні технологічні інструкції В1.5. Основні види виробів, які пресуються, і форми для їх виготовлення В1.6. Основні вимоги, що пред'являються до режимів пресування, якості формованих виробів	В1.1. Вести пресування брикету напівсухим та пластичним способами на пресах різних систем і конструкцій під керівництвом пресувальника вищої кваліфікації В1.2. Вести пресування дрібно штучних вогнетривких виробів, наконечників для термопари занурювання із окислів В1.3. Змазувати заготовки, додавати їх для пресування В1.4. Подавати брак в живильник перегінного пресу В1.5. Зважувати шихту та засіпати її в форму преса. В1.6. Очищати штампи від налиплого маси В1.7. Перевіряти справність роботи світлового бар'єру В1.8. Контролювати рівномірну подачу маси в прес-форму В1.9. Брати участь у зважуванні і лінійних	A2.1. Чітко доводити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт	A1.4. Вести журнал реєстрації контролю якості сирцю персоналом цеху та журнал реєстрації зняття металу с магніту A1.5. Вести журнал приймання-здавання зміни. A2.1. Оцінювати безпечність стану робочого місця A2.2. Чітко доводити інформацію про особливості виконання робіт A2.3. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт
--	---	--	---	--	--

		V1.7. Технологічні нормативи на виробу V1.8. Основні види, причини виникнення, способи усунення і запобігання браку; V1.9. Порядок роботи технологічного потоку і преса V1.10. Види мастильних матеріалів та місця змащування V1.11. Основні стандартні операційні процедури.	вимірах формованих виробів V1.10. Проводити візуальний контроль відсутності на сформованих виробках механічних пошкоджень (задирок, зривів, відбитостей, крайок) V1.11. Брати участь в перевірки щільності сформованих виробів V1.12. Перевіряти тиск пресування V1.13. Вживати заходи щодо усунення браку		
V2. Здатність вести процес пресування брикету напівсухим та пластичним способами на пресах різних систем і конструкцій та контроль якості формованої продукції	A2.1. Інструкцію щодо застосування биркової системи A2.8. Інструкції з технічної експлуатації та обслуговування пресів V1.1. Види і типи вогнетривких виробів, які можна виготовити напівсухим і пластичним методами пресування. V1.2. Методи мастила заготовок.	V1.6. Очищати штампи від налиплого маси V1.7. Перевіряти справність роботи світлового бар'єру V1.8. Контролювати рівномірну подачу маси в прес-форму V1.10. Проводити візуальний контроль відсутності на сформованих виробках механічних пошкоджень (задирок, зривів, відбитостей, крайок)	A2.1. Чітко доводити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт	A1.4. Вести журнал реєстрації контролю якості сирцю персоналом цеху та журнал реєстрації зняття металу с магніту A1.5. Вести журнал приймання-здавання зміни. A2.1. Оцінювати безпечність стану робочого місця A2.2. Чітко доводити інформацію про особливості виконання робіт	

		V1.3. Будову, принципи роботи та призначення преса і контрольно-вимірювальних приладів V1.4. Основні технологічні інструкції V1.5. Основні види виробів, які пресуються, і форми для їх виготовлення V1.6. Основні вимоги, що пред'являються до режимів пресування, якості формованих виробів V1.7. Технологічні нормативи на вироби V1.8. Основні види, причини виникнення, способи усунення і запобігання браку; V1.9. Порядок роботи технологічного потоку і преса V1.10. Види мастильних матеріалів та місця змащування V1.11. Основні стандартні операційні процедури	V1.13. Вживати заходи щодо усунення браку V2.1. Вести пресування виробів напівсухим та пластичним способами на пресах різних систем і конструкцій V2.2. Допресовувати сирець пластичним способом пресування на пресах різних систем і конструкцій V2.3. Пресувати заготовки та вироби на пресах різних систем пластичним способом з продуктивністю до 40 т за зміну V2.4. Пресувати вироби напівсухий способом на механічних та гідравлічних пресах зусиллям до 150 тс. V2.5. Контролювати вологість та густину виробів V2.6. Робити зважування та лінійні виміри формованих виробів V2.7. Перевіряти щільність сформованих виробів;	A2.3. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт.
--	--	--	--	--

			B2.8. Перевіряти і регулювати тиск пресування B2.9. Регулювати глибину засипання прес-форми B2.10. Регулювати товщину виробів		
V3. Здатність вести процес пресування напівсухим способом на механічних та гідравлічних пресах зусиллям понад 150 тс до 1000 тс	A2.1. Інструкцію щодо застосування биркової системи A2.8. Інструкції з технічної експлуатації та обслуговування пресів V1.1. Види і типи вогнетривких виробів, які можна виготовити напівсухим і пластичним методами пресування. V1.3. Будову, принципи роботи та призначення преса і контрольно-вимірювальних приладів V1.4. Основні технологічні інструкції V1.5. Основні види виробів, які пресуються, і форми для їх виготовлення	V3.1. Пресувати вироби напівсухим способом на механічних та гідравлічних пресах зусиллям понад 150 тс до 1000 тс. V3.2. Пресувати вироби із високовогнетривких окислів на пресах різних систем та конструкцій V3.3. Допресовувати пластичним способом воронки, стопорні та ливникові трубки, зірочки та інші складні фасонні вироби V3.4. Пресувати заготовки та вироби на пресах різних систем пластичним способом з продуктивністю понад 40 т за зміну V3.5. Керувати пресом, регулювати подавання в прес шихти або маси	A2.1. Чітко доводити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт	A1.4. Вести журнал реєстрації контролю якості сирцю персоналом цеху та журнал реєстрації зняття металу с магніту A1.5. Вести журнал приймання-здавання зміни. A2.1. Оцінювати безпечність стану робочого місця A2.2. Чітко доводити інформацію про особливості виконання робіт A2.3. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт.	

		V1.6. Основні вимоги, що пред'являються до режимів пресування, якості формованих виробів V1.7. Технологічні нормативи на вироби V1.8. Основні види, причини виникнення, способи усунення і запобігання браку; V1.9. Порядок роботи технологічного потоку і преса V1.11. Основні стандартні операційні процедури	V3.6. Укладати заготовки в форми та знімати сирець V3.7. Контролювати наповнення форм, вологість, густину, розміри та якість виробів, що пресуються V3.8. Виправляти розміри виробів, що пресуються		
V4. Здатність вести процес пресування напівсухим способом на механічних та гідравлічних пресах зусиллям 1000 тс та більше , в т.ч. особливо складних вогнетривких виробів	A2.1. Інструкцію щодо застосування биркової системи A2.8. Інструкції з технічної експлуатації та обслуговування пресів V1.1. Види і типи вогнетривких виробів, які можна виготовити напівсухим і пластичним методами пресування. V1.3. Будову, принципи роботи та	V4.1. Пресувати вироби напівсухим способом на гідравлічних та механічних пресах зусиллям 1000 тс та більше або на фрикційних пресах V4.2. Пресувати напівсухим способом зірочки та пробки з гвинтовою нарізкою, воронки, стакани і особливо складні вогнетривкі вироби	A2.1. Чітко доводити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт	A1.4. Вести журнал реєстрації контролю якості сирцю персоналом цеху та журнал реєстрації зняття металу с магніту A1.5. Вести журнал приймання-здавання зміни. A2.1. Оцінювати безпечність стану робочого місця A2.2. Чітко доводити інформацію про	

		призначення преса і контроль-вимірювальних приладів V1.4. Основні технологічні інструкції V1.5. Основні види виробів, які пресуються, і форми для їх виготовлення V1.6. Основні вимоги, що пред'являються до режимів пресування, якості формованих виробів V1.7. Технологічні нормативи на вироби V1.8. Основні види, причини виникнення, способи усунення і запобігання браку; V1.9. Порядок роботи технологічного потоку і преса V1.11. Основні стандартні операційні процедури			особливості виконання робіт A2.3. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт.
Обладнання: преса різних типів та конструкцій (механічний ,стрічковий, вакуум-прес, гідропрес). Захисні засоби і пристосування: костюм для захисту від загальних виробничих забруднень і механічних впливів з бавовняної тканини; черевики шкіряні з металевим під носком; рукавиці комбіновані; каска захисна з підшоломником; окуляри захисні; куртка для захисту від знижених температур, загальних виробничих забруднень і механічних впливів. Інструмент, прибори та засоби: лінійка, ваги, плоскогубці, молоток, викрутки, змащувальні матеріали					

С. Обслуговуван ня обладнання механічних та гідравлічних пресів	С1. Здатність приймати участь у виконанні заходів періодичних технічних обслуговувань пресу	A2.1. Інструкцію щодо застосування биркової системи A2.8. Інструкції з технічної експлуатації та обслуговування пресів B1.10. Види мастильних матеріалів та місця змащування B1.11. Основні стандартні операційні процедури С1.1. Зміст періодичних технічних обслуговувань преса С1.2. Порядок обслуговування живильників пресів напівсухого способу пресування С1.3. Принцип роботи преса С1.4. Основи слюсарної справи С1.5. Основні принципи налаштування преса	С1.1. Обслуговувати живильники пресів напівсухого способу пресування С1.2. Брати участь у підготовці преса до роботи: притирати пуансони, очищувати штемпелі, транспортерні пристрої, замінювати та очищати мундштуки стрічкових пресів С1.3. Брати участь в виконанні заходів технічного обслуговування преса С1.4. Брати участь в заміні зношених деталей С1.5. Брати участь в перевірці ефективності роботи системи охолодження масла С1.5. Дотримуватися биркової системи	A2.1. Чітко доводити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт	A2.1. Оцінювати безпечність стану робочого місця A2.2. Чітко доводити інформацію про особливості виконання робіт A2.3. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт С1.1. Чітко знати та використовувати на практиці знання вузлів пресу та принцип їх роботи.
---	---	---	--	--	--

	C2. Здатність виконувати перевірку стану, приймати участь в усуненні нескладних несправностей в роботі вузлів і деталей пресу	A2.1. Інструкцію щодо застосування биркової системи A2.8. Інструкції з технічної експлуатації та обслуговування пресів V1.10. Види мастильних матеріалів та місця змащування V1.11. Основні стандартні операційні процедури C1.3. Принцип роботи преса C1.4. Основи слюсарної справи C1.5. Основні принципи налаштування преса C2.1. Основні методи усунення неполадок в роботі преса	C1.5. Дотримуватися биркової системи C2.1. Проводити візуальний контроль справності обладнання C2.2. Перевіряти параметри роботи преса C2.3. Виявляти виникаючі несправності і дефекти в роботі преса C2.4. Брати участь в усуненні шуму і стукотів, що видаються працюючим обладнанням C2.5. Брати участь в зміні параметрів роботи преса	A2.1. Чітко доводити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт	A2.1. Оцінювати безпечність стану робочого місця A2.2. Чітко доводити інформацію про особливості виконання робіт A2.3. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт C1.1. Чітко знати та використовувати на практиці знання вузлів пресу та принцип їх роботи.
	C3. Здатність виконувати заходи періодичних технічних обслуговувань преса	A2.1. Інструкцію щодо застосування биркової системи A2.8. Інструкції з технічної експлуатації та обслуговування пресів	C1.5. Дотримуватися биркової системи C2.1. Проводити візуальний контроль справності обладнання C2.2. Перевіряти параметри роботи преса	A2.1. Чітко доводити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт	A2.1. Оцінювати безпечність стану робочого місця A2.2. Чітко доводити інформацію про особливості виконання робіт

		V1.10. Види мастильних матеріалів та місця змащування V1.11. Основні стандартні операційні процедури C1.3. Принцип роботи преса C2.1. Основні методи усунення неполадок в роботі преса	C2.3. Виявляти виникаючі несправності і дефекти в роботі преса C2.4. Брати участь в усуненні шуму і стукотів, що видаються працюючим обладнанням C2.5. Брати участь в зміні параметрів роботи преса C3.1. Обслуговувати перегінні преси, змішувачі стрічкових пресів C3.2. Замінювати зношені деталі		A2.3. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт C1.1. Чітко знати та використовувати на практиці знання вузлів пресу та принцип їх роботи.
C4. Здатність виявляти та усувати несправності в роботі преса під час пресування	A2.1. Інструкцію щодо застосування биркової системи A2.8. Інструкції з технічної експлуатації та обслуговування пресів V1.10. Види мастильних матеріалів та місця змащування V1.11. Основні стандартні операційні процедури	C1.5. Дотримуватися биркової системи C4.1. Забезпечувати безперебійну роботу та справний стан преса C4.2. Змащувати устаткування C4.3. Брати участь у ремонті устаткування	A2.1. Чітко доводити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт	A2.1. Оцінювати безпечність стану робочого місця A2.2. Чітко доводити інформацію про особливості виконання робіт A2.3. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт C1.1. Чітко знати та використовувати на практиці знання вузлів пресу та принцип їх роботи.	

		C1.3. Принцип роботи преса C2.1. Основні методи усунення неполадок в роботі преса			
	C5. Здатність виконувати визначення зносу і дефектів у механізмах і деталях преса	A2.1. Інструкцію щодо застосування биркової системи A2.8. Інструкції з технічної експлуатації та обслуговування пресів A2.9. Слюсарну справу B1.3. Будову, принципи роботи та призначення преса і контрольно-вимірювальних приладів B1.10. Види мастильних матеріалів та місця змащування B1.11. Основні стандартні операційні процедури C1.3. Принцип роботи преса C2.1. Основні методи усунення неполадок в роботі преса	C1.5. Дотримуватися биркової системи C5.1. Обслуговувати фільтр-преси C5.2. Самостійно замінювати пуансони та інші зношені деталі	A2.1. Чітко доводити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт	A2.1. Оцінювати безпечність стану робочого місця A2.2. Чітко доводити інформацію про особливості виконання робіт A2.3. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт C1.1. Чітко знати та використовувати на практиці знання вузлів преса та принцип їх роботи.

	С6. Здатність виконувати роботи з налагодження і регулювання преса, заміни прес-форм	A2.1. Інструкцію щодо застосування биркової системи A2.8. Інструкції з технічної експлуатації та обслуговування пресів A2.9. Слюсарну справу B1.3. Будову, принципи роботи та призначення преса і контрольно-вимірювальних приладів B1.10. Види мастильних матеріалів та місця змащування B1.11. Основні стандартні операційні процедури C1.3. Принцип роботи преса C2.1. Основні методи усунення неполадок в роботі преса	C1.5. Дотримуватися биркової системи C6.1. Виконувати роботи з налагодження і регулювання преса	A2.1. Чітко доводити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт	A2.1. Оцінювати безпечність стану робочого місця A2.2. Чітко доводити інформацію про особливості виконання робіт A2.3. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт C1.1. Чітко знати та використовувати на практиці знання вузлів пресу та принцип їх роботи.
Обладнання: преса різних типів та конструкцій (механічний ,стрічковий, вакуум-прес, гідропрес). Захисні засоби і пристосування: костюм для захисту від загальних виробничих забруднень і механічних впливів з бавовняної тканини; черевики шкіряні з металевим під носком; рукавиці комбіновані; каска захисна з підшоломником; окуляри захисні; куртка для захисту від знижених температур, загальних виробничих забруднень і механічних впливів. Інструмент, прибори та засоби: лінійка, ваги, плоскогубці, молоток, викрутки, змащувальні матеріали					

D. Проведення планових і поточних ремонтів обладнання	D1. Здатність приймати участь у ремонті пресів і допоміжного обладнання (під керівництвом пресувальника вищої кваліфікації)	A2.1. Інструкцію щодо застосування биркової системи A2.8. Інструкції з технічної експлуатації та обслуговування пресів A2.9. Слюсарну справу B1.3. Будову, принципи роботи та призначення преса і контрольно-вимірювальних приладів B1.10. Види мастильних матеріалів та місця змащування B1.11. Основні стандартні операційні процедури C1.3. Принцип роботи преса C2.1. Основні методи усунення неполадок в роботі преса	C1.5. Дотримуватися биркової системи D1.1. Змащувати устаткування D1.2. Брати участь у ремонті устаткування	A2.1. Чітко доводити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт	A2.1. Оцінювати безпечність стану робочого місця A2.2. Чітко доводити інформацію про особливості виконання робіт A2.3. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт C1.1. Чітко знати та використовувати на практиці знання вузлів преса та принцип їх роботи.
	D2. Здатність виконувати усунення нескладних несправностей в роботі деталей і вузлів преса. Проводити планово-попереджувальні ремонти	A2.1. Інструкцію щодо застосування биркової системи A2.8. Інструкції з технічної експлуатації та обслуговування пресів	C1.5. Дотримуватися биркової системи D2.1. Виявляти дефекти D2.2. Проводити заміну зношених деталей D2.3. Замінювати зношену ущільнювальну	A2.1. Чітко доводити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт	A2.1. Оцінювати безпечність стану робочого місця A2.2. Чітко доводити інформацію про особливості виконання робіт

		A2.9. Слюсарну справу B1.3. Будову, принципи роботи та призначення преса і контрольно-вимірювальних приладів B1.10. Види мастильних матеріалів та місця змащування B1.11. Основні стандартні операційні процедури C1.3. Принцип роботи преса C2.1. Основні методи усунення неполадок в роботі преса	трубопроводів і шлангів високого тиску D2.4. Проводити перевірку ефективності роботи системи охолодження масла D2.5. Проводити нескладні ремонтні роботи на пресі D2.6. Приймати обладнання з ремонту		A2.3. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт C1.1. Чітко знати та використовувати на практиці знання вузлів преса та принцип їх роботи.
D3. Здатність виконувати заміну зношених деталей	A2.1. Інструкцію щодо застосування биркової системи A2.8. Інструкції з технічної експлуатації та обслуговування пресів A2.9. Слюсарну справу B1.3. Будову, принципи роботи та призначення преса і контрольно-вимірювальних приладів	C1.5. Дотримуватися биркової системи D3.1. Самостійно замінювати пуансони та інші зношені деталі	A2.1. Чітко доводити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт	A2.1. Оцінювати безпечність стану робочого місця A2.2. Чітко доводити інформацію про особливості виконання робіт A2.3. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт C1.1. Чітко знати та використовувати на практиці знання вузлів	

		B1.10. Види мастильних матеріалів та місця змащування B1.11. Основні стандартні операційні процедури C1.3. Принцип роботи преса C2.1. Основні методи усунення неполадок в роботі преса			пресу та принцип їх роботи.
D4. Здатність виконувати ремонт устаткування (5 розряд)	A2.1. Інструкцію щодо застосування биркової системи A2.8. Інструкції з технічної експлуатації та обслуговування пресів A2.9. Слюсарну справу B1.3. Будову, принципи роботи та призначення преса і контрольно-вимірювальних приладів B1.10. Види мастильних матеріалів та місця змащування B1.11. Основні стандартні операційні процедури	C1.5. Дотримуватися биркової системи D4.1. Виконувати ремонти устаткування, що обслуговується	A2.1. Чітко доводити інформацію про виконані роботи та про умови виконання робіт	A2.1. Оцінювати безпечність стану робочого місця A2.2. Чітко доводити інформацію про особливості виконання робіт A2.3. Дотримуватися заходів безпеки під час виконання робіт C1.1. Чітко знати та використовувати на практиці знання вузлів пресу та принцип їх роботи.	

		C1.3. Принцип роботи преса C2.1. Основні методи усунення неполадок в роботі преса			
Обладнання: преса різних типів та конструкцій (механічний ,стрічковий, вакуум-прес, гідропрес). Захисні засоби і пристосування: костюм для захисту від загальних виробничих забруднень і механічних впливів з бавовняної тканини; черевики шкіряні з металевим під носком; рукавиці комбіновані; каска захисна з підшоломником; окуляри захисні; куртка для захисту від знижених температур, загальних виробничих забруднень і механічних впливів. Інструмент, прибори та засоби: лінійка, ваги, плоскогубці, молоток, викрутки, змащувальні матеріали					
Е. Дотримання норм та правил охорони праці	Е1. Здатність забезпечувати особисту безпеку та здоров'я, безпеку та здоров'я оточуючих людей в процесі виконання робіт та під час перебування на території підприємства	Е1.1. Політику та цілі підприємства в галузі охорони праці	Е1.1. Виконувати вимоги нормативних актів з охорони праці, правила поведінки з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва Е1.2. Застосовувати безпечні прийоми праці під час виконання технологічних операцій, експлуатації машин, механізмів, обладнання та інших засобів виробництва Е1.3. Забезпечувати безпечне виконання операцій відповідно до технологічних карт	A1.2. Користуватися засобами зв'язку Е1.1. Доводити інформацію безпосередньому керівнику про загрози особистій безпеці і здоров'ю та безпеці і здоров'ю оточуючих людей в процесі виконання робіт та під час перебування на території підприємства	Е1.1. Забезпечувати особисту безпеку та здоров'я, безпеку та здоров'я оточуючих людей в процесі виконання робіт та під час перебування на території підприємства
	Е2. Здатність дотримуватися заходів пожежної безпеки і	Е2.1. Вимоги правил пожежної безпеки та інструкції з	Е2.1. Визначати придатність та справність засобів пожежогасіння,	A1.2. Користуватися засобами зв'язку	Е2.1. Діяти в аварійних ситуаціях відповідно до плану ліквідації аварій

правил поведінки у разі аварії	протипожежної безпеки Е2.2. Засоби пожежогасіння, протипожежне обладнання та інвентар Е2.3. Місця розміщення засобів пожежогасіння, протипожежного обладнання та інвентарю Е2.4. Правила користування засобами пожежогасіння, протипожежним обладнанням та інвентарем	протипожежного обладнання Е2.2. Користуватися засобами пожежогасіння, протипожежним обладнанням та інвентарем Е2.3. Під час виникнення пожежі діяти згідно з правилами протипожежної безпеки, правилами ліквідації аварій та/або плану локалізації і ліквідації аварій	Е2.1. Доводити інформацію безпосередньому керівнику про особливі умови виконання робіт	та/або плану локалізації і ліквідації аварій
Е3. Здатність дотримуватись законодавчих та внутрішньо корпоративних стандартів та положень щодо охорони праці та промислової безпеки	Е3.1. Нормативно-правові та нормативні акти, положення, стандарти з охорони праці, інструкції з охорони праці за професією та видами робіт	Е3.1. Забезпечувати безпечне виконання операцій Е3.2. Виконувати вимоги нормативно-правових та нормативних актів за професією та видами робіт, інструкцій, стандартів з охорони праці	А1.2. Користуватися засобами зв'язку Е3.1. Доводити інформацію безпосередньому керівнику про виявлені порушення законодавчих та внутрішньо корпоративних стандартів та положень щодо охорони праці та	Е3.1. Дотримуватись законодавчих та внутрішньо корпоративних стандартів та положень щодо охорони праці та промислової безпеки

			промислової безпеки	
Е4. Здатність дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку	Е4.1. Правила внутрішнього трудового розпорядку Е4.2. Положення колективного договору підприємства	Е4.1. Виконувати вимоги положень, інструкцій, стандартів за професією та видами робіт Е4.2. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку Е4.3. Виконувати положення колективного договору підприємства	А1.2. Користуватися засобами зв'язку Е4.1. Доводити інформацію безпосередньому керівнику щодо відхилень від правил внутрішнього трудового розпорядку	Е4.1. Дотримуватись вимог правил внутрішнього трудового розпорядку
Е5. Здатність дотримуватись вимог експлуатації небезпечних виробничих об'єктів	Е5.1. Вимоги безпеки, що пред'являються до пресувальника вогнетривких виробів (загальні вимоги, вимоги безпеки перед початком робіт, під час виконання робіт та під час завершення роботи, основні небезпечні та шкідливі виробничі фактори, безпечна організація роботи та утримання робочого місця) Е5.2. Регламент проведення АБВР	Е5.1. Застосовувати безпечні прийоми праці під час виконання технологічних операцій, експлуатації машин, механізмів, обладнання та інших засобів виробництва	А3.2. Користуватися засобами зв'язку Е5.1. Доводити інформацію безпосередньому керівнику щодо відхилень під час експлуатації небезпечних виробничих об'єктів	Е5.1. Застосовувати безпечні прийоми праці під час виконання технологічних операцій, експлуатації машин, механізмів, обладнання та інших засобів виробництва Е5.2. Проводити АБВР
Е6. Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових	Е6.1. Види та призначення засобів	Е6.1. Виконувати вимоги нормативно-правових	А3.2. Користуватися засобами зв'язку	Е6.1. Виконувати вимоги нормативно-

	актів з охорони праці, правил поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, використання індивідуальних та застосування колективних засобів захисту	індивідуального та колективного захисту Е6.2. Вимоги до засобів індивідуального захисту, правила та послідовність їх підготовки та перевірки Е6.3. Ознаки пошкоджень, зносу, дефектів засобів індивідуального та колективного захисту	актів з охорони праці, правила поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва	Е2.1. Доводити інформацію безпосередньому керівнику про особливі умови виконання робіт	правових актів з охорони праці, правила поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва
	Предмети та засоби праці: машини, механізми, устаткування та інші засоби виробництва, ЗІЗ, засоби колективного захисту, засоби пожежогасіння, засоби зв'язку, вогнегасники				
Е. Надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків	F1. Здатність визначати характер ушкодження та ступінь загрози життю та здоров'ю потерпілим від нещасних випадків	F1.1. Порядок виклику швидкої допомоги, пожежної частини, номера телефонів служб екстреного реагування	F1.1. Визначати характер ушкоджень та ступінь загрози життю та здоров'ю потерпілих від нещасних випадків	A3.2. Користуватися засобами зв'язку	F1.1. Доводити інформацію щодо характеру ушкодження та ступеню загрози життю та здоров'ю потерпілим від нещасних випадків
	F2. Здатність надавати домедичну допомогу потерпілим від нещасного випадку	F2.1. Правила та заходи надання домедичної допомоги потерпілим від нещасного випадку F2.2. Місцезнаходження засобів для надання домедичної допомоги	F2.1. Використовувати правила та заходи надання домедичної допомоги потерпілим від нещасного випадку	A3.2. Користуватися засобами зв'язку	F2.1. Дотримуватись правил та заходів надання домедичної допомоги потерпілим від нещасного випадку

		та склад медичної аптечки			
Предмети та засоби праці: ЗІЗ, засоби колективного захисту, медична аптечка, перев'язувальний пакет, турнікет, шина, носилки					
Г. Дотримання норм і правил екологічної безпеки	G1. Здатність виконувати вимоги правил екологічної безпеки	G1.1. Політику підприємства в галузі охорони навколишнього середовища G1.2. Цілі підприємства в галузі охорони навколишнього середовища G1.3. Положення системи екологічного менеджменту G1.4. Вимоги законодавства в галузі охорони навколишнього середовища G1.5. Реєстр екологічних аспектів свого підрозділу G1.6. Основи ощадливого підприємства, систему 5С G1.7. Вимоги безпеки під час роботи з відходами	G1.1. Виконувати вимоги правил екологічної безпеки G1.2. Здійснювати роздільний збір відходів виробництва згідно їх видів та до відповідної тари з дотриманням вимог безпеки	A3.2. Користуватися засобами зв'язку G1.1. Доводити інформацію безпосередньому керівнику про виявлені порушення/невідповідності вимог правил екологічної безпеки	A3.2. Користуватися засобами зв'язку G1.1. Доводити інформацію безпосередньому керівнику про наповнення тари для відходів

		G1.8. Регламент по поводженню з відходами виробництва на підприємстві			
	Предмети та засоби праці: матеріали та інструменти для ліквідації наслідків розливів нафтопродуктів, тара для відходів				

VI. Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями

Вид обладнання та його продуктивність\ Трудова функція (умовне позначення)	Загальна назва професійної(их) кваліфікації(ій) у межах професійного стандарту “Пресувальник вогнетривких виробів”			
	Пресувальник вогнетривких виробів (2 кваліфікаційний розряд)	Пресувальник вогнетривких виробів (3 кваліфікаційний розряд)	Пресувальник вогнетривких виробів (4 кваліфікаційний розряд)	Пресувальник вогнетривких виробів (5 кваліфікаційний розряд)
A	+	+	+	+
B	B1	B1-B2	B1-B3	+
C	C1-C2	C1-C3	C1-C4	+
D	D1	D1-D2	D1-D3	+
E	+	+	+	+
F	+	+	+	+
G	+	+	+	+

VII. Відомості про розроблення та затвердження професійного стандарту

1. Повне найменування розробника професійного стандарту

Галузева рада з розробки професійних стандартів і стратегії розвитку професійних кваліфікацій Всеукраїнського об'єднання обласних організацій роботодавців підприємств металургійного комплексу „Федерація металургів України”.

2. Назва та реквізити документа, яким затверджено професійний стандарт

Протокол від 12 серпня 2025 № 88

3. Реквізити висновку суб'єкта перевірки про дотримання вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів під час підготовки проєкту професійного стандарту

Висновок СПО роботодавців від 12 серпня 2025 року про дотримання під час підготовки проєкту професійного стандарту «Пресувальник вогнетривких виробів» вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 373.

VIII. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру

IX. Рекомендована дата перегляду професійного стандарту

серпень 2030

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)

НАКАЗ

01.10.2020

№ 1937

Київ

Про затвердження
професійного стандарту
“Пресувальник вогнетривких
виробів”

Відповідно до пунктів 27, 28, 30 Порядку розроблення та затвердження професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 року № 373 (зі змінами),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити професійний стандарт “Пресувальник вогнетривких виробів”, що додається.
2. Директорату розвитку ринку праці та умов оплати праці забезпечити протягом п’яти робочих днів унесення професійного стандарту, затвердженого цим наказом, до Реєстру професійних стандартів.
3. Директорату розвитку ринку праці та умов оплати праці разом з департаментом цифрового розвитку та електронних сервісів забезпечити оприлюднення інформації про професійний стандарт, затверджений цим наказом, на офіційному вебсайті Мінекономіки.

Міністр

Ігор ПЕТРАШКО

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

1937-20 від 01.10.2020 12:53:16

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України

01.10.2020 № 1937

**Професійний стандарт
„Пресувальник вогнетривких виробів”**

1. Загальні відомості професійного стандарту

1.1. Основна мета професійної діяльності

Пресування виробів на пресах різних систем і конструкцій з виконанням робіт з налагодження й регулювання устаткування, що обслуговується.

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 „Класифікація видів економічної діяльності”)

Секція С	Переробна промисловість	Розділ 23	Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	Група 23.2	Виробництво вогнетривких виробів
				Клас 23.20	Виробництво вогнетривких виробів

1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Розділ	Підрозділ	Клас	Підклас
8	81	813	8139
Робітники з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин	Робітники, що обслуговують промислове устаткування	Робітники, що обслуговують установки скляного, керамічного виробництва, та робітники на подібному устаткуванні	Робітники, що обслуговують установки з виробництва скла та кераміки

1.4. Назва професії (професійної назви роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Пресувальник вогнетривких виробів 8139

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

1937-20 від 01.10.2020 12:53

1.5. Професійна кваліфікація

Пресувальник вогнетривких виробів

1.6. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установа, організації):

Працює під керівництвом майстра

Може ставити завдання учню пресувальника; стажеру пресувальника; наймачеві-укладальникові; садочку в тунельні вагони й печі.

1.7. Умови праці

Тривалість робочого часу та відпочинку – згідно з чинним законодавством, графіками роботи та відпочинку, правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором.

Відпустки надаються згідно з чинним законодавством, колективним договором, графіками надання відпусток за результатами атестації робочого місця за умовами праці.

Робота пов'язана зі шкідливими та важкими умовами праці. Пільги та компенсації встановлюються відповідно до чинного законодавства.

1.8. Засоби індивідуального захисту

Працівникам видаються безоплатно за встановленими галузевими нормами спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту (далі – ЗІЗ), а також мийні та знешкоджувальні засоби.

На час виконання певних робіт, для яких не передбачені ЗІЗ згідно норм, видаються чергові ЗІЗ колективного (безособового) користування, що передаються однією зміною іншій.

1.9. Умови допуску до роботи за професією

Стать: жіноча та чоловіча.

Вік: 18 років і старше.

Наявність документа про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією „Пресувальник вогнетривких виробів”.

Наявність медичної довідки про проходження попереднього (періодичного) медичного огляду з висновком медичної комісії про придатність до роботи за професією „Пресувальник вогнетривких виробів”.

Наявність сертифіката про проходження профілактичного наркологічного огляду. Первинний профілактичний наркологічний огляд проводиться перед прийняттям на роботу, а періодичний – не менш ніж один раз на два роки.

Наявність довідки про проходження попереднього (періодичного) психіатричного огляду. Попередній психіатричний огляд проводиться перед початком діяльності (працевлаштування на роботу), а періодичний – один раз на п'ять років.

Проходження навчання та спеціального навчання з питань охорони праці.

Проходження вступного та первинного інструктажу з охорони праці. Після первинного інструктажу на робочому місці до початку самостійної роботи

повинні під керівництвом кваліфікованих працівників пройти стажування протягом не менше 2-15 змін або дублювання протягом не менше шести змін.

Наявність посвідчення про перевірку навчальних питань охорони праці.

1.10. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня НРК

Диплом кваліфікованого робітника за професією „Пресувальник вогнетривких виробів” або свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією „Пресувальник вогнетривких виробів”,

2-3 кваліфікаційні розряди – 3 рівень НРК;

4-5 кваліфікаційні розряди – 4 рівень НРК.

2. Навчання та професійний розвиток

Професійне навчання працівників здійснюється у закладах освіти, начальних центрах або в структурних підрозділах підприємства за різними формами навчання за такими видами: первинна професійна підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації, професійно-технічне навчання, спеціалізоване навчання.

2.1. Первинна професійна підготовка (назва кваліфікації)

Первинна професійна підготовка, професійно-технічне навчання за професією „Пресувальник вогнетривких виробів” 2 розряду – наявність повної або базової загальної середньої освіти. Без вимог до стажу роботи.

2.2. Перепідготовка (назва кваліфікації)

Перепідготовка з інших професій за професією „Пресувальник вогнетривких виробів” з присвоєнням професійної кваліфікації „Пресувальник вогнетривких виробів” 2 розряду – професійна (професійно-технічна) освіта або професійне навчання на виробництві. Без вимог до стажу роботи.

Перепідготовка з інших професій за професією „Пресувальник вогнетривких виробів” з присвоєнням професійної кваліфікації „Пресувальник вогнетривких виробів” 3 розряду – професійна (професійно-технічна) освіта або професійне навчання на виробництві. Без вимог до стажу роботи.

2.3. Підвищення кваліфікації з присвоєнням нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Підвищення кваліфікації з присвоєнням професійної кваліфікації „Пресувальник вогнетривких виробів” 3 розряду. Практичний досвід роботи не менш 1 року по 2 розряду.

Підвищення кваліфікації з присвоєнням професійної кваліфікації „Пресувальник вогнетривких виробів” 4 розряду. Практичний досвід роботи не менш 1 року по 3 розряду.

Підвищення кваліфікації з присвоєнням професійної кваліфікації „Пресувальник вогнетривких виробів” 5 розряду. Практичний досвід роботи не менш 1 року по 4 розряду.

2.4. Підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Підвищення кваліфікації згідно з вимогами законодавства та потребами на виробництві на рідше одного разу на п'ять років.

2.5. Спеціальне, спеціалізоване навчання пресувальника вогнетривких виробів

Щорічне спеціальне навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, протипожежного захисту.

3. Нормативно-правова база, що регулює відповідну професійну діяльність

Кодекс законів про працю України.

Наказ Державного Комітету України по нагляду за охороною праці „Про затвердження Правил безпеки у вогнетривному виробництві” від 19.02.1997 р. № 30.

Наказ Державного Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 09.01.1998 р. № 4 „Про затвердження Правил безпеки експлуатації електроустановок споживачів”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10.02.1998 р. за № 93/2533.

Наказ Міністерства праці та соціальної політики України „Про затвердження „Правил будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок” від 21.06.2001 р. №272.

Наказ Міністерства праці та соціальної політики України „Про затвердження Правил експлуатації електрозахисних засобів” від 05.06.2001 р. №253.

Наказ Міністерства надзвичайних ситуацій України „Про затвердження Загальних вимог стосовно забезпечення роботодавцями охорони праці працівників” від 25.01.2012 р. №67, зареєстрований в Міністерстві юстиції України: 14.02.2012 р. за №226/20539.

Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 19.12.2013 р. № 966 „Про затвердження Правил охорони праці під час роботи з інструментом та пристроями”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25.02.2014 р. за № 327/25104.

Наказ Міністерства внутрішніх справ України „Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05.03.2015 р. за № 252/26697.

Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України 15.05.2015 р. №285 „Про затвердження Правил безпеки систем газопостачання”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 08.06.2015 р. № 674/27119.

Наказ Міністерства праці та соціальної політики України „Про затвердження Правил охорони праці під час експлуатації вантажопідіймальних кранів, підіймальних пристроїв і відповідного обладнання” від 19.01.2018 р.

№ 62, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27.02.2018 р. за № 244/31696.

Наказ Міністерства соціальної політики України „Про затвердження Положення щодо застосування нарядів-допусків на виконання робіт підвищеної небезпеки в металургійній промисловості та залізничних гірничо-збагачувальних комбінатах” від 07.07.2019 р. № 1045, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 29.07.2019 р. за № 828/33799.

4. Загальні компетентності

- Володіння професійною лексикою.
- Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.
- Здатність працювати в команді.
- Здатність раціонально використовувати робочий час.
- Здатність лаконічно та чітко передавати інформацію.
- Здатність оперативно приймати рішення в межах професійної компетентності.
- Здатність застосувати знання на практиці.

Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення

Умовне позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовне позначення
А	Початок і закінчення робіт	Здатність одержувати інформацію від змінника про стан устаткування обладнання	А1
		Здатність проводити зовнішній огляд стану пресового устаткування	А2
		Здатність ознайомлюватись з усіма записами в журналі приймання-здачі змін	А3
		Здатність отримувати змінні завдання	А4
		Здатність ознайомлюватись зі схемою садки запланованих для формування виробів, технологічною картою й нормами технологічної інструкції	А5
		Здатність докладати змінному/ безпосередньому керівнику про усі несправності устаткування, порушеннях технологічного процесу, виявлених у процесі зміни. Відображення інформації про несправності устаткування записом у журналі приймання-здачі змін.	А6
Б	Зупинка пресу	Здатність вести процес вироблення наявної в пресі вогнетривкої маси перед зупинкою преса	Б1

		Здатність установлювати прес в стан експлуатаційної готовності	Б2
		Здатність зупиняти аварійну зупинку преса	Б3
		Здатність чистити (прибирати) прес і робоче місце	Б4
В	Ведення процесу пресування й контроль якості продукції, що формується	Здатність запускати прес	В1
		Здатність проводити контроль рівня рівномірної подачі маси в прес-форму	В2
		Здатність проводити зважування і лінійний вимір сформованих виробів	В3
		Здатність проводити контроль дотримання необхідної щільності сформованих виробів	В4
		Здатність проводити контроль відсутності на сформованих výroбах механічних ушкоджень (задирок, зривів, крайки)	В5
		Здатність проводити контроль садки сформованих виробів на вагонетку/настановний стіл наймачем-укладальником згідно зі схемою	В6
		Здатність проводити перевірку пресового зусилля	В7
		Здатність регулювати тиск пресування	В8
		Здатність регулювати глибини засипання прес-форми	В9
		Здатність змінювати товщини виробу за рахунок зміни загальної висоти верхніх і нижніх пуансонів	В10
		Здатність проводити заходи щодо усунення браку	В11
Г	Виконання заходів періодичних обслуговувань преса	Здатність проводити щозмінне технічне обслуговування преса	Г1
		Здатність виконувати заходи періодичного технічного обслуговування	Г2
		Здатність виконувати заходи щомісячного технічного обслуговування преса	Г3
		Здатність перевіряти рівень, при необхідності, доливати масло в редуктори конвеєрів подачі маси й відбір продукції, змішувачі	Г4
Д	Виявлення й усунення неполадки у роботі преса при веденні пресування	Здатність виявляти сторонні шуми і звуки, видаваних працюючим пресом	Д1
		Здатність візуально контролювати справність устаткування	Д2
		Здатність проводити контроль параметрів роботи преса	Д3
		Здатність змінювати параметри роботи	Д4

		преса	
Е	Проведення планових і поточних ремонтів	Здатність усувати нескладні несправності в роботі деталей і вузлів преса	Е1
		Здатність замінювати зношені деталі	Е2
		Здатність брати участь у проведенні планово-запобіжних ремонтів	Е3
		Здатність приймати обладнання з ремонту	Е4
Є	Дотримання норм та правил охорони праці	Здатність забезпечувати особисту безпеку та здоров'я, безпеку та здоров'я оточуючих людей в процесі виконання робіт та під час знаходження на території підприємства	Є1
		Здатність дотримуватись заходів пожежної безпеки і правил поведінки у разі аварії	Є2
		Здатність дотримуватись законодавчих та внутрішніх корпоративних стандартів та положень щодо охорони праці та промислової безпеки	Є3
		Здатність дотримуватись вимог нарядної системи та правил внутрішнього трудового розпорядку	Є4
		Здатність дотримуватись вимог експлуатації небезпечних виробничих об'єктів	Є5
		Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових актів з охорони праці, правил поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, використання індивідуальних та застосування колективних засобів захисту	Є6
Ж	Надання першої домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків	Здатність визначати характер ушкодження та ступінь загрози життю та здоров'ю потерпілих від нещасних випадків	Ж1
		Здатність надавати першу домедичну допомогу потерпілим від нещасних випадків, від гострого захворювання, у випадку аварії	Ж2
		Здатність транспортувати потерпілих до місця надання першої медичної допомоги	Ж3
З	Дотримання норм і правил	Здатність вивчати та дотримуватись вимог правил екологічної безпеки	З1

	екологічної безпеки	Здатність здійснювати збір усіх відходів, які утворилися, роздільно по видах в та	32
		Здатність проводити ліквідацію наслідків розливу нафтопродуктів	33

6. Опис трудових функцій

Трудові функції	Професійні компетентності	Професійні знання (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструменти)	Знання	Уміння та навички
А. Початок і закінчення робіт	A1 A3 A4 A5 A6	Журнал приймання-здачі змін; прес; схема садки: виписки з технологічної інструкції; технологічна карта; канцелярські приналежності.	A.3.1. Інструкція із застосування бірочної системи. A.3.2. Обладнання й принципи роботи пресу. A.3.3. Інструкції з технічної експлуатації й обслуговуванню пресів. A.3.4. Технологічна інструкція. A.3.5. Стандартні операційні процедури	A.У.1. Вести експлуатаційну й оперативну документацію. A.У.2. Проводити візуальний огляд закріпленого устаткування
Б. Зупинка пресу	B1 B2 B3 B4	Світловий бар'єр; станція (система) змащення пресу; штампи, пластини, пуансони, долоньки знімача; гвинти, гайки; огороження, блокування; транспортер готових виробів; форсунки; слюсарний інструмент; вимірювальний інструмент; господарський інвентар.	A.3.1. Інструкція із застосування бірочної системи. A.3.2. Обладнання й принципи роботи пресу. A.3.3. Інструкції з технічної експлуатації й обслуговуванню пресів. A.3.5. Стандартні операційні процедури. Б.3.1. Принципи настроювання пресу. Б.3.2. Слюсарна справа.	A.У.2. Проводити візуальний огляд закріпленого устаткування. Б.У.1. Проводити перевірки й визначати стан пресового оснащення. Б.У.2. Проводити огляди стрічкового транспортера і його вузлів. Б.У.3. Забирати й виробляти, що обсипалися просипи. Б.У.4. Робити очищення штампів від

				налипшої маси. Б.У.5. Застосовувати прийоми аварійної зупинки преса. Б.У.6. Робити очищення устаткування й робочого місця від пилу, бруду. Б.У.7 Дотримуватися бірочної системи.
В. Ведення процесу пресування й контролю якості продукції, що формується	A1 B1 B2 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11	Сформовані вироби; технологічний потік преса; пресове оснащення; контрольно-вимірювальні прилади; слюсарні інструменти; вимірювальний інструмент (лінійка, штангенциркуль, ваги); калькулятор.	A.3.1. Інструкція із застосування бірочної системи. A.3.2. Обладнання й принципи роботи пресу. A.3.3. Інструкції з технічної експлуатації й обслуговуванню пресів. A.3.5. Стандартні операційні процедури. В.3.1. Технологічні інструкції. В.3.2. Види виробів, які пресуються, і форми для їхнього виготовлення. В.3.3. Вимоги, до режимів пресування, якості виробів, що формуються. В.3.4. Види, причини виникнення, способи усунення та попередження браку. В.3.5. Порядок роботи технологічного потоку і преса.	Б.У.4. Робити очищення штампів від налипшої маси. В.У.1. Здійснювати експлуатацію преса й контрольно-вимірювальних приладів. В.У.2. Перевіряти справність роботи світлового бар'єра. В.У.3. Контролювати рівномірну подачу маси в прес-форму. В.У.4. Робити зважування й лінійні виміри виробів, що формуються. В.У.5. Регулювати допресовку виробів. В.У.6. Перевіряти справність роботи світлового бар'єру. В.У.7. Проводити

				зважування та лінійні заміри виробів, що формуються. В.У.8. Проводити візуальний контроль відсутності на сформованих виробах механічних ушкоджень (задирок, зривів, відбитостей, крайок). В.У.9. Перевіряти щільність сформованих виробів. В.У.10. Перевіряти і регулювати тиск пресування. В.У.11. Регулювати глибину засипання прес-форми. В.У.12. Регулювати товщину виробів. В.У.13. Вживати заходи по усуненню браку.
Г. Виконання заходів періодичних обслуговувань преса	Г1 Г2 Г3 Г4	Садочна лінія; пресове оснащення; корпус преса; гідравлічні, пневматичні й механічні вузли преса; станція (система змащення); технологічний потік преса; шкребок; слюсарний інструмент	А.3.1. Інструкція із застосування бірочної системи. А.3.2. Обладнання й принципи роботи пресу. А.3.3. Інструкції з технічної експлуатації й обслуговуванню пресів. А.3.5. Стандартні операційні процедури. Б.3.2. Слюсарна справа.	Б.У.7 Дотримуватися бірочної системи. Г.У.1. Виконувати заходи технічного обслуговування преса. Г.У.2. Робити заміну зношених деталей. Г.У.3. Робити заміну зношених ущільнень трубопроводів і шлангів високого

				тиску. Г.У.4. Проводити перевірки ефективності роботи системи охолодження масла.
Д. Виявлення й усунення неполадки у роботі преса при веденні пресування	Д1 Д2 Д3 Д4	Вузли й механізми преса; штанси шкребок; слюсарний інструмент.	А.3.2. Обладнання й принципи роботи пресу. Д.3.2. Методи усунення неполадок у роботі преса.	Б.У.7 Дотримуватися бірочної системи. Д.У.1. Проводити візуальний контроль справності обладнання. Д.У.2. Перевіряти параметри роботи преса. Д.У.3. Виявляти виникаючі несправності та дефекти в роботі преса. Д.У.4. Вживати заходів щодо усуненню шуму та стукотів, видаваних працюючим устаткуванням. Д.У.5. Змінювати параметри роботи преса, не перевищуючи припустимих граничних значень.
Е. Проведення планових і поточних ремонтів	Е1 Е2 Е3 Е4 Е5 Е6	Садочна лінія; пресове оснащення; корпус преса; гідравлічні, пневматичні й механічні вузли преса; станція (система змащення) технологічний потік преса; шкребок; слюсарний	А.3.1. Інструкція із застосування бірочної системи. А.3.2. Обладнання й принципи роботи пресу. А.3.3. Інструкції з технічної експлуатації й обслуговуванню пресів. А.3.5. Стандартні операційні процедури.	Б.У.7 Дотримуватися бірочної системи. Д.У.3. Виявляти виникаючі несправності та дефекти в роботі преса. Г.У.2. Робити заміну зношених деталей. Г.У.3. Робити заміну зношених ущільнень

		інструмент.	Б.3.2. Слюсарна справа. Д.3.2. Методи ухилення неполадок у роботі преса.	трубопроводів і шлангів високого тиску. Г.У.4. Проводити перевірки ефективності роботи системи охолодження масла. Е.У.1. Робити ремонтні роботи на пресі.
Є. Дотримання норм та правил охорони праці	Є1 Є2 Є3 Є4 Є5 Є6	засоби індивідуального захисту; засоби колективного захисту; засоби пожежогасіння.	Є.3.1. Політики та мети підприємства в галузі охорони праці. Є.3.2. Вимоги безпеки, що пред'являються до пресувальника вогнетривких виробів (загальні вимоги, вимоги безпеки перед початком робіт, під час виконання робіт та під час завершення роботи, основні небезпечні та шкідливі промислові фактори, безпечна організація роботи та утримання робочого місця). Є.3.3. Вимоги щодо застосування, утримання та зберігання спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту. Є.3.4. Перелік та місце зберігання засобів пожежогасіння та аварійних інструментів. Є.3.5.	Є.У.1. Виконувати вимоги нормативних актів з охорони праці, правила поведінки з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва. Є.У.2. Використовувати засоби колективного та індивідуального захисту. Є.У.3. Діяти в аварійних ситуаціях згідно плану ліквідації аварій. Є.У.4. Виконувати вимоги положень, інструкцій, стандартів за професією та видами робіт. Є.У.5. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку. Є.У.6. Виконувати положення

			Пожежо-небезпечні властивості матеріалів, сировини, напівпродуктів та готового продукту. Є.3.6. Позиції плану ліквідації аварій. Є.3.7. Вимоги законодавчих актів та внутрішніх корпоративних положень з охорони праці. Є.3.8. Вимоги положень нарядної системи. Є.3.9. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Є.3.14. Положення колективного договору підприємства.	колективного договору підприємства. Є.У.7. Виконувати вимоги трудової дисципліни та регламенту виконання робіт. Є.У.8. Проводити аналіз безпечного виконання робіт.
Ж. Надання першої домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків	Ж1 Ж2 Ж3	Аптечка (загального призначення) для пресувальника вогнетривких виробів	Ж.3.1. Правила та прийоми надання першої домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, гострого захворювання, у випадку аварії. Ж.3.2. Місцезнаходження засобів для надання домедичної допомоги. Ж.3.3. Порядок виклику швидкої допомоги, пожежної частини, номера телефонів служб екстреного реагування. Ж.3.4. Правила транспортування потерпілих від нещасних	Ж.У.1. Визначати характер ушкоджень та ступінь загрози життю та здоров'ю потерпілих від нещасних випадків. Ж.У.2. Надавати першу домедичну допомогу потерпілим від різних видів травм (ураження електричним струмом, поранення, вивих, перелом, кровотеча, опік та ін.). Ж.У.3. Транспортувати потерпілих до місця надання

			випадків. Ж.3.5. Склад та застосування лікарських препаратів.	першої медичної допомоги.
3. Дотримання норм і правил екологічної безпеки	31 32 33	Матеріали та інструменти для ліквідації наслідків розливу нафтопродуктів; тари для відходів.	3.3.1. Політики підприємства в галузі охорони навколишнього середовища. 3.3.2. Цілі підприємства в галузі екології. 3.3.3. Основи ощадливого підприємства, систему 5С. 3.3.4. Положення системи менеджменту навколишнього середовища. 3.3.5. Вимог законодавства в галузі охорони навколишнього середовища. 3.3.6. Реєстр екологічних аспектів свого підрозділу. 3.3.7. Інструкції з поводження з відходами. 3.3.8. Наказ про моніторинг розливів нафтопродуктів. 3.3.9. Закон України „Про відходи”, „Про охорону земель”.	3.У.1. Проводити збір відходів виробництва роздільно по видах. 3.У.2. Ліквідувати наслідки розливів нафтопродуктів.

7. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту

7.1. Розробники проекту професійного стандарту

Галузева рада з розробки професійних стандартів і стратегії розвитку професійних кваліфікацій Всеукраїнського об'єднання обласних організацій роботодавців підприємств металургійного комплексу „Федерація металургів України”.

7.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту

Спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні.

7.3. Дата затвердження професійного стандарту

01 жовтня 2020 року.

7.4. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів

05 жовтня 2020 року.

7.5. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту

Жовтень 2025 року.
